

30ste vergadering

Dinsdag 23 april 1996

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Tjeenk Willink

Tegenwoordig zijn 64 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, G. van den Berg, J.Th.J. van den Berg, Bierman, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Van Eekelen, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Ketting, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Staal, Steenkamp, Stevens, Talsma, Tjeenk Willink, Varekamp, Ter Veld, Veling, Vriskoop, Werner, De Wit, Witgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heer Linschoten, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

De Boer, wegens bezigheden elders;

Hendriks, wegens ziekte;

De Beer, Tuinstra en Eversdijk, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de fractie van het CDA heb ik de volgende wijzigingen in de commissies aangebracht:

- de heer Werner is benoemd tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Economische Zaken in plaats van de heer Rongen;
- de heer Postma is benoemd tot plaatsvervangend lid van de vaste commissie voor Justitie in plaats van de heer Rongen;
- de heer Rongen is benoemd tot lid van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat in plaats van de heer Werner.

Aan de orde is de **stemming** over het wetsvoorstel **Wijziging van de sociale zekerheidswetten in verband met de nadere vaststelling van een stelsel van administratieve sancties, alsook tot wijziging van de daarin vervatte regels tot terugvordering van ten onrechte betaalde uitkeringen en de invordering daarvan (wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid) (23909)**,

- over:
- de motie-Jaarsma c.s. over de ongewenste neveneffecten op het gebied van de arbeidsongeschikt-

heidsverzekering en de ziekenfondsverzekering (23909, nr. 114f).

(Zie vergadering van 16 april 1996.)

De **voorzitter**: Er is gevraagd om een korte derde termijn. Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Jaarsma** (PvdA): Wij zijn de staatssecretaris erkentelijk voor de inzet waarmee hij de gesignaleerde problematiek van het verlies van nevenrechten met betrekking tot arbeidsongeschiktheid en ziektekosten bij blijvende gehele weigering van de WW-uitkering heeft benaderd.

In zijn brief van 19 april geeft hij aan ± ongeacht het feit of het nu om veel dan wel weinig gevallen gaat, iets waarover je heel lang zult kunnen twisten zo lang wij niet beschikken over harde cijfers ± dat dit probleem kan worden opgelost. Ik heb begrepen dat het ook zal worden opgelost en mijn fractie is daar zeer tevreden over. Ik signaleer nog wel één probleempje; een mens moet tenslotte een beetje aan de gang blijven. Voor de WAO-dekking rekt de staatssecretaris artikel 81, lid 1, onder a, zodanig op dat de geheel gesanctioneerden in de WW hieronder vallen. Dit artikel is echter bedoeld voor personen die afwisselend in dienstbetrekking en als zelfstandige werkzaam zijn, waardoor het risico van inkomensderving wegens arbeidsongeschiktheid niet altijd gedekt is. Het is ook bedoeld voor zwangere vrouwen, mits de zwangerschap wordt gevolgd door een dienstbetrekking.

Voor de categorie WW'ers hebben wij lid 1, onder i. Dit artikel refereert

Jaarsma

aan artikel 7 WAO en dat bepaalt weer dat werknemers ondanks werkloosheid toch als werknemer kunnen worden beschouwd en uit dien hoofde verzekerd zijn voor de WAO. Wetgevingstechnisch had dit lid eigenlijk moeten worden aangepast. Voorzitter! Ik wil er niet kinderachtig over doen. Wat mij betreft telt het materiële effect van de toezegging. De staatssecretaris kondigt nu aan dat hij via TICA de bedrijfsverenigingen wil vragen betrokkenen bij blijvende gehele weigering van WW-uitkering te wijzen op de mogelijkheid van de vrijwillige WAO-verzekering. Ik denk dat hij, gegeven mijn opmerkingen, een stap verder zal moeten gaan en moet bewerkstelligen dat de uitvoeringsvoorschriften worden aangepast aan de bedoeling. Dat is nodig omdat artikel 81 WAO niet op deze oplossing is toegesneden en ik weet hoe fanatiek deze staatssecretaris tegen contra-legem-gedrag is. In de veronderstelling dat hij bereid is deze toezegging te doen, trek ik mede namens de andere indieners de motie thans in.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Jaarsma c.s. (23909, nr. 114f) is ingetrokken, maakt zij geen deel meer uit van de beraadslaging.

Mevrouw **Jaarsma** (PvdA): Voorzitter! Om een stemverklaring te voorkomen, geef ik nu maar meteen de overwegingen van mijn fractie die bepalend zijn voor het stemgedrag.

Laat ik vooropstellen en herhalen dat ook wij overtuigd zijn van de noodzaak, misbruik van sociale verzekeringen en voorzieningen te bestrijden. Wij, en dat geldt voor de gehele fractie, betwijfelen echter zeer of het op deze wijze moet. Ik heb dat in eerste en in tweede termijn uiteengezet. Wij vrezen dat de wet in een aanzienlijk aantal gevallen zal leiden tot evidente onrechtvaardigheden. Wij voorzien, en met ons de staatssecretaris, een run op de rechter.

Wij vinden dat wetgeving, gebaseerd op casuïstiek terzake van het delict met tegelijkertijd introductie van een onwrikbare straf, niet bevorderlijk is voor een volwassen en verantwoordelijke houding van burgers en daarmee potentieel schade toebrengt aan de relatie tussen overheid en burgers. Wij voorzien een hoop ellende bij de uitvoering in concrete gevallen

omdat ons sociale stelsel zo ingewikkeld in elkaar zit dat onvermijdelijk zal blijken dat er nog veel meer onbedoelde neveneffecten zullen optreden. Ik neem aan dat ook op deze wet de eigentijdse monitoring van de overheid zal worden losgelaten. De meest grove missers zullen dan wel aan de oppervlakte komen en die reparatiewetgeving zien wij te zijner tijd dan wel weer hier verschijnen.

Voorzitter! Voor het grootste deel van mijn fractie is het feit dat de staatssecretaris heeft teruggenomen dat er zonder aanzien des persoons wordt gesanctioneerd, reden om steun aan dit wetsvoorstel te geven. Door onomwonden toe te geven dat de uitvoeringsorganen moeten toetsen op individueel niveau en dat daarbij ook individuele omstandigheden in aanmerking genomen kunnen worden, heeft de staatssecretaris deze leden over de streep getrokken. Zij achten dit de belangrijkste winst van dit debat. Voor een enkel lid van mijn fractie blijven de bezwaren overwegen. Zij zal dit wetsvoorstel dan ook niet steunen.

De heer **Veling** (GPV): Mijnheer de voorzitter! Mede namens de fracties van SGP en RPF kan ik verklaren dat wij, na afweging, het wetsvoorstel zullen steunen. Wij zijn er met de regering van overtuigd dat misbruik en oneigenlijk gebruik van sociale zekerheid moet worden tegengegaan, dat uitbreiding van het instrumentarium inzake sancties nuttig is en dat een aanscherping van het beleid bij sancties wenselijk is. Wij houden onze zorg dat de wettelijke regeling die de vrijheid van uitvoeringsorganen inperkt, tot onevenwichtigheid en misschien zelfs onrechtvaardigheid zou kunnen leiden. Die zorg blijft, maar na onze afweging zullen wij het wetsvoorstel steunen.

De heer **Hessing** (D66): Mijnheer de voorzitter! Een deel van mijn fractie is gevoelig gebleken voor het argument van de staatssecretaris dat je jezelf moet vragen of je in principe onderscheid zou moeten maken tussen de categorie werklozen die normaal aan het einde van een werkloosheidsuitkering geraken en degenen die door eigen toedoen hun

werkloosheidsuitkering in tijd beknot zien worden. Een deel van mijn fractie is geneigd om die vraag ontkennend te beantwoorden. Los daarvan kan mijn fractie de brief van de staatssecretaris ondersteunen. Vorige keer is gesignaleerd dat een voorziening moet worden getroffen voor degenen die na een werkloosheidsuitkering in de bijstand terecht komen, daar een schorsing ondervinden en dan ook niet verzekerd zouden zijn op grond van de Ziekenfondswet. Die voorziening komt er. Ik denk dat daarmee wat dat betreft de kou uit de lucht is. Mijn fractie zal voor het wetsvoorstel stemmen.

Staatssecretaris **Linschoten**: Voorzitter! Ik dank de woordvoerders voor hun inbreng in derde termijn. Ik meen met mevrouw Jaarsma dat er nog één puntje rest wat het debat van vorige week betreft. Zij geeft aan dat ik in mijn brief artikel 81 WAO heb opgerekt. Dat van enig oprekken sprake is, moet ik natuurlijk erkennen. Dat het gaat om een contra-legem-uitvoering van dat artikel werp ik verre van mij. Waar de waarheid precies ligt, lijkt mij op dit moment minder relevant. Ik ben het eens met degenen die hebben gezegd dat het fraaier zou zijn om dat artikel 81 bij een volgende aanpassing van de WAO mee te nemen, in die zin dat de tekst, meer dan nu het geval is, in overeenstemming is met de bedoeling van de wetgever. Het komt erop neer dat wij artikel 81 bij een van de volgende wijzigingen van de WAO in die zin wijzigen dat duidelijk wordt gemaakt dat een ieder die een WW-uitkering wordt geweigerd, maar wel beschikbaar is voor de arbeidsmarkt, wordt toegelaten tot de vrijwillige verzekering. Ik zal een van de volgende gelegenheden aangrijpen om die tekstuele wijziging in de WAO aan te brengen.

De beraadslaging wordt gesloten.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks, het lid van de fractie van de SP en de leden Bierman en Le Poole tegen het wetsvoorstel hebben gestemd en de overige aanwezige

Linschoten

leden ervoor, zodat het is aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de Wet op het basisonderwijs inzake onder meer de overboeking van niet bestede vergoedingen, wijziging van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs inzake onder meer de overboeking van niet bestede vergoedingen en het vervallen van de verplichte pauze en wijziging van een aantal andere wetten in verband met het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs aan visueel gehandicapte kinderen (24228);**
- **Wijziging van de In- en uitvoerwet (opneming van de mogelijkheid om in bepaalde gevallen voor de uitvoer van goederen een vergunningvereiste te stellen) (24576);**
- **Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden (24593).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Sluiting 13.46 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten:

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op:
23 april 1996

Wijziging van de Wet op het basisonderwijs inzake de overboeking van niet bestede vergoedingen en wijziging van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs inzake de overboeking van niet bestede vergoedingen en het vervallen van de verplichte pauze (24228);

Wijziging van de In- en uitvoerwet (opneming van de mogelijkheid om in bepaalde gevallen voor de uitvoer van goederen een vergunningvereiste te stellen) (24576);

Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden (24593);
14 mei 1996

Tweede Protocol tot wijziging van het Verdrag betreffende beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit; Straatsburg, 2 februari 1993 (24152, R1536);

b. het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen door de vaste commissie voor Volkshuisvesting te doen plaatsvinden op:
7 mei 1996

Wijziging van de Huurprijzenwet woonruimte, de Wet op de huurcommissies en de Wet individuele huursubsidie in verband met de zogenaamde huursombenadering (24507);

Wijziging van de Wet individuele huursubsidie (24595);
de vaste commissie voor Onderwijs te doen plaatsvinden op:
7 mei 1996

Wijziging van enkele onderwijswetten in verband met het opnemen van een document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies in het onderwijs (24149);
de vaste commissie voor Financiën te doen plaatsvinden op:
14 mei 1996

Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de Invorderingswet 1990 in verband met de herziening van het stelsel van bestuurlijke boeten en van het fiscale strafrecht (23470);
de vaste commissies voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en voor Justitie te doen plaatsvinden op:
21 mei 1996

Voorstel van wet van het lid Rosenmeijer tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met het recht van de werknemer de overeengekomen arbeidsduur te verminderen (bevordering van deeltijdarbeid) (23216);
de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid te doen plaatsvinden op:
21 mei 1996

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de Ambtenarenwet in verband met het verbod tot het maken van onderscheid tussen werknemers naar arbeidsduur (24498);
de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij te doen plaatsvinden op:
4 juni 1996

Wijziging van de Visserijwet 1963 (21436).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. het volgende door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstel:
Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, alsmede de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen (24455).

Dit wetsvoorstel zal in handen worden gesteld van de desbetreffende commissie(s);

2. de volgende regeringsmissives:
een, van de minister van Buitenlandse Zaken, inzake de erkenning van de Federale Republiek Joegoslavië (griffiennr. 117493);
een, van alsvooren, houdende mededeling inzake wijzigingen van Bijlage II en Bijlage III bij het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa (griffiennr. 117494);
een, van alsvooren, ten geleide van het advies van de Adviesraad Vrede en Veiligheid inzake Nederland en VN-operaties (griffiennr. 117508);
een, van de Gevolmachtigde minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken a.i., ten geleide van het regeringsstandpunt schuldenproblematiek Nederlandse Antillen en Aruba (griffiennr. 116970.1);
een, van de Gevolmachtigde minister van Aruba, ten geleide van de Voortgangsrapportage inzake Samenwerking tussen Aruba en Nederland op het gebied van criminaliteitsbestrijding (maart 1996) (griffiennr. 117479);
een, van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, ten geleide van een verslag van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken welke te Brussel heeft plaatsgevonden op 19 maart 1996 (griffiennr. 117230.1);
een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, inzake wetsvoorstellen welke prioriteit dienen te krijgen bij de behandeling door de Eerste Kamer (griffiennr. 117514);